

ISSN 1027-9636

РАДІО- ФІЗИКА І РАДІО- АСТРОНОМІЯ

2 ТОМ 24
2019

Засновники

Національна академія наук України
Радіоастрономічний інститут НАН України
Український комітет радіосоюзу URSI

Свідоцтво про реєстрацію KB № 23884-13724 ПР
від 19.04.2019

Друкується за рішенням редакційної колегії журналу
відповідно до рекомендації Вченої ради
Радіоастрономічного інституту НАН України

Журнал включено до переліку наукових видань,
рекомендованих до публікацій основних результатів
дисертаційних робіт

Головний редактор

Литвиненко Л. М. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Заступники головного редактора

Коноваленко О. О. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Шульга В. М. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Костенко О. О. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Члени редакційної колегії

Ваврів Д. М. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Гордієнко Ю. О. (ХНУРЕ, Харків, Україна)

Горобець М. М. (ХНУ, Харків, Україна)

Дюбко С. П. (ХНУ, Харків, Україна)

Захаренко В. В. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Кириленко А. О. (ІРЕ НАНУ, Харків, Україна)

Конторович В. М. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Назарчук З. Т. (ФМІ НАНУ, Львів, Україна)

Просвірнін С. Л. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Токарський П. Л. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Хруслов Є. Я. (ФТІНТ НАНУ, Харків, Україна)

Ямпольський Ю. М. (PI НАНУ, Харків, Україна)

Міжнародна редакційна рада

Наумовець А. Г. (ІФ НАНУ, Київ, Україна)

Шифрін Я. С. (ХНУРЕ, Харків, Україна)

Яковенко В. М. (ІРЕ НАНУ, Харків, Україна)

Яцків Я. С. (ГАО НАНУ, Київ, Україна)

Brekke A. (Ун-т Тромсе, Норвегія)

Paznukhov V. V. (Ін-т наук. дослід. Бостонського коледжу, США)

Reinisch B. W. (Массачусетський ун-т, Лоуелл, США)

Ryabov V. B. (Ун-т майбутнього Хакодате, Хоккайдо, Японія)

Schüenemann K. (Технол. ун-т Гамбург-Харбург, Німеччина)

Tretyakov O. A. (Технічний ун-т Гебзе, Турція)

Відповідальний секретар редакції

Король М. А.

Науковий редактор

Тишковець В. П.

Комп'ютерна група

Стешенко С. В., Шершнева С. П.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

PI НАНУ, вул. Мистецтв, 4,

Харків, 61002, Україна

Телефон: 380 (57) 700-3092 Факс: 380 (57) 706-1415

E-mail: journal@rian.kharkov.ua

Website: <http://rpra-journal.org.ua>

Founders

National Academy of Sciences of Ukraine
Institute of Radio Astronomy, NASU
Ukrainian URSI Committee

State Registration Certificate KB No. KB № 23884-13724 ПР
of 19.04.2019

Published by the Journal's Editorial Board decision
as recommended by the Academic Council of the Institute
of Radio Astronomy, NASU

The Journal belongs to the scientific editions
recommended for publishing the major results
of dissertations

Editor-in-Chief

Lytvynenko L. M. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Deputy Editors-in-Chief

Konovalenko A. A. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Shulga V. M. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Kostenko A. A. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Members of Editorial Board

Gordienko Y. E. (KhNURE, Kharkiv, Ukraine)

Gorobets N. N. (KhNU, Kharkiv, Ukraine)

Dyubko S. F. (KhNU, Kharkiv, Ukraine)

Khruslov E. Y. (ILTPE NASU, Kharkiv, Ukraine)

Kirilenko A. A. (IRE NASU, Kharkiv, Ukraine)

Kontorovich V. M. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Nazarchuk Z. T. (PMI NASU, Lviv, Ukraine)

Prosvirnin S. L. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Tokarsky P. L. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Vavriv D. M. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Yampolski Y. M. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

Zakharenko V. V. (IRA NASU, Kharkiv, Ukraine)

International Advisory Board

Naumovets A. G. (IP NASU, Kyiv, Ukraine)

Shifrin Y. S. (KhNURE, Kharkiv, Ukraine)

Yakovenko V. M. (IRE NASU, Kharkiv, Ukraine)

Yatskiy Y. S. (MAO NASU, Kyiv, Ukraine)

Brekke A. (Tromsø University, Norway)

Paznukhov V. V. (ISR Boston College, Boston, USA)

Reinisch B. W. (UMass Lowell, MA, USA)

Ryabov V. B. (Future University Hakodate, Hokkaido, Japan)

Schüenemann K. (TUHH, Hamburg, Germany)

Tretyakov O. A. (Gebze Technical University, Kocaeli, Turkey)

Executive Secretary

Korol M. A.

Scientific Editor

Tishkovets V. P.

Computer Design

Steshenko S. V., Shershneva S. P.

EDITORIAL OFFICE

IRA NASU, 4, Mystetstv St.,

Kharkiv, 61002, Ukraine

Tel.: 380 (57) 700-3092 Fax: 380 (57) 706-1415

E-mail: journal@rian.kharkov.ua

Website: <http://rpra-journal.org.ua>

2 ТОМ 24
2019

РАДІО- ФІЗИКА І РАДІО- АСТРОНОМІЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ.
ЗАСНОВАНИЙ У ЛЮТОМУ 1995 р.
ВИХОДИТЬ 4 РАЗИ НА РІК. ХАРКІВ

ЗМІСТ

Радіоастрономія і астрофізика

УЛЬЯНОВ О. М., РЕЗНИЧЕНКО А. М., ЗАХАРЕНКО В. В., АНТЮФЕЕВ А. В., КОРОЛЕВ А. М., ПАТОКА А. Н., ПРИСЯЖНЫЙ В. И., ПОИХАЛО А. В., ВОЙТЮК В. В., МАМАРЕВ В. Н., ОЖИНСКИЙ В. В., ВЛАСЕНКО В. П., ЧМИЛЬ В. М., ЛЕБЕДЬ В. И., ПАЛАМАР М. И., ЧАЙКОВСКИЙ А. В., ПАСТЕРНАК Ю. В., СТРЕМБИЦКИЙ М. А., НАТАРОВ М. П., СТЕШЕНКО С. А., ГЛАМАЗДИН В. В., ШУБНЫЙ А. И., КИРИЛЕНКО А. А., КУЛИК Д. Ю., КОНОВАЛЕНКО А. А., ЛИТВИНЕНКО Л. Н., ЯЦКИВ Я. С. Создание радиотелескопа РТ-32 на базе антенной системы MARK-4В. 1. Проект модернизации и первые результаты 87

КУГАЙ Н. В., КАЛІНІЧЕНКО М. М. Щодо питання вибору моделі слабких міжпланетних мерехтінь радіовипромінювання космічних джерел в діапазоні $8 \div 80$ МГц 117

Радіофізика геокосмосу

СОІНА А. В. Семиденна циклічність в параметрах атмосферних аерозолів за даними станцій AERONET в Україні 129

Фізичні основи електронних приладів

GORDIYENKO E. YU., GLUSHCHUK N. I., TURUTANOV O. G., FOMENKO YU. V., SHUSTAKOVA G. V. Thermal Smearing of Infrared Pattern on the Surface of a Thin Film HTSC Bolometer 136

Прикладні аспекти радіоастрономії, радіофізики та електроніки

МЫШЕНКО В. В., ШУЛЬГА В. М., КОРОЛЕВ А. М., КАРЕЛИН Ю. В., ЧЕЧЁТКИН Д. Л., АНТЮФЕЕВ А. В., ПАТОКА А. Н. Гетеродины аэрономических приемников миллиметрового диапазона 144

Люди науки

К семидесятилетию со дня рождения С. Л. Просвирнина 154

2 VOL. 24
2019

RADIO PHYSICS and RADIO ASTRONOMY

SCIENTIFIC JOURNAL. FOUNDED ON FEBRUARY 1995.
PUBLISHED 4 TIMES A YEAR. KHARKIV

CONTENT

Radio Astronomy and Astrophysics

ULYANOV O. M., REZNICHENKO O. M., ZAKHARENKO V. V., ANTYUFYEV A. V., KOROLEV A. M., PATOKA O. M., PRISIAZHNI I., POICHALO A. V., VOITYUK V. V., MAMAREV V. N., OZHINSKII V. V., VLASENKO V. P., CHMIL V. M., LEBED V. I., PALAMAR M. I., CHAIKOVSKII A. V., PASTERNAK YU. V., STREMBITSKII M. A., NATAROV M. P., STESHENKO S. O., GLAMAZDYN V. V., SHUBNY A. S., KIRILENKO A. A., KULIK D. Y., KONOVALENKO A. A., LYTVYNNENKO L. M., YATSKIV YA. S. Creating the RT-32 Radio Telescope on the Basis of MARK-4B Antenna System. 1. Modernization Project and First Results..... 87

KUHAI N. V., KALINICHENKO N. N. To the Question of Choosing the Model of Weak Interplanetary Scintillations of Cosmic Sources Radioemission in Range from 8 to 80 MHz 117

Radio Physics of Geospace

SOINA A. V. Seven-Day Cycle in the Parameters of Atmospheric Aerosols According to the Ukrainian Aeronet Stations Data 129

Physics of Electron Devices

GORDIYENKO E. YU., GLUSHCHUK N. I., TURUTANOV O. G., FOMENKO YU. V., SHUSTAKOVA G. V. Thermal Smearing of Infrared Pattern on the Surface of a Thin Film HTSC Bolometer 136

Radio Astronomy, Radio Physics and Electronics Applications

MYSHENKO V. V., SHULGA V. M., KOROLEV A. M., KARELIN YU. V., CHECHOTKIN D. L., ANTYUFYEV O. V., PATOKA O. M. Local Oscillators for mm-Wavelength Aeronomic Receivers 144

Men of Science

To the 70-th Anniversary of S. L. Prosvirnin 154